

1987

... 77 ...

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

KÖZGAZDASZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

Az első magyar földrajzi kongresszusról

A Magyar Tudományos Akadémia Földrajzi Állandó Bizottsága és a Magyar Földrajzi Társaság 1955. szeptember 19-e és 24-e között tartotta meg az első magyar földrajzi kongresszust.

A magyar földrajztudományok életében igen nagy jelentőségű kongresszus célul tűzte ki a felszabadulás utáni 10 év eredményeinek számbavételét és az ezalatt felmerült vitás elméleti kérdések tisztázását.

A kongresszus a hazai tudományos körökön kívül külföldön is nagy érdeklődést keltett. A Szovjetunió és az európai népi demokratikus országok elküldötték delegátusait.

Az első nap együttes ülés keretében Fogarasi Bélának, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének megnyitói szavai után Kalesznyik professzor szovjet küldött a külföldi vendégek nevében üdvözölte a kongresszust. Ezután Koch Ferenc, a Magyar Földrajzi Társaság főtitkára, a Földrajzi Állandó Főbizottság kollektív munkája keretében megszerkesztett beszámolójában ismertette a magyar földrajztudományok helyzetét és fejlődését a felszabadulás után. A főtitkári beszámolót Vitasek professzornak a csehszlovák földrajztudományról szóló előadása követte.

A délelőtti nyitó előadások után a kongresszus munkája két szekción, a természetföldrajzban és a gazdaságföldrajzban folytatódott. A cikkben részletesebben a gazdaságföldrajzi szekció munkájával foglalkozom. A gazda-

ságföldrajzi előadások központi témája a földrajzi munkamegosztás (rayonizálás) elméleti és gyakorlati kérdése volt. A megnyitói előadást Markos elvtárs tartotta. Az előadást hosszú vita követte, amelynek legfőbb eredménye az volt, hogy Markos elvtárs elméletét a kongresszus elfogadta, s a külföldi delegátus is azonosította magát a megvitattal anyaggal. A földrajzi munkamegosztáshoz és rayonizációhoz mint főkérdéshez kapcsolódott több előadás, így Gyenes Lajos, egyetemünk docensének előadása is, aki a termőfajta hazai történetéről és problémáiról tartott előadást. Ezután Wallner Ernő, az Ötvös Lóránd Tudományegyetem Földrajzi Tanszékének docense, a mezőgazdaság szocialista átalakításával kapcsolatos gazdaságföldrajzi problémákat ismertette két Tolna megyei község példáján. G. Szabó Mihály, egyetemünk földrajzi tanszékének adjunktusa pedig egy igen fontos módszertani kérdésről, a mezőgazdasági körzetek az áru- és értéktérrel alapján történő felkutatásáról tartott előadást. Majd a rayon-témán kívül két előadás hangzott el, az egyiket Sárfalvi Béla tartotta, a Duna-Tisza közti homoki gazdálkodásról, a másodikat Kolta János, a Dunántúli Tudományos Intézet munkatársa, Baranya megye demográfiai kérdéseiről.

A kongresszus tagjai kétnapos vidéki tanulmányúton vettek részt, hogy a kongresszuson felmerült kérdéseket helyszínen megvitathassák, és a külföldi küldöttek az országjal megismerkedjenek.

A vidéki tanulmányút befejeztével az utolsó napon a külföldi küldöttek tartottak előadást. A gazdaságföldrajzi szekció ülésén a lengyel és román küldött számolt be a két ország gazdaságföldrajzi problémáiról és a gazdaságföldrajzi munkáról. A kongresszus együttes üléssel zárult, ahol Kalesznyik szovjet professzor igen fontos előadást tartott a természetföldrajz elméleti alapjairól, majd Bulla Béla akadémiai levelező tag ismertette a kongresszus eredményeit és vázolta az elkövetkezendő feladatainkat. A kongresszus Ligeti Lajos elvtársnak, az Akadémia alelnökének záró szavaival ért véget.

A földrajzi kongresszus előkészítő munkálataiban, valamint, a kongresszus munkájában tanszékünk nagymértékben részt vett. A tanszék tagjai saját tudományos kutató munkájuk eredményeképpen tartottak előadást, vagy szólaltak fel a vitákban. Ezenfelül Zalai Györgyné elvtársnő, aki német tolmácsként működött, és Bora Gyula elvtárs, szervező bizottsági tag, a külföldiek házigazdájaként fejtett ki munkát.

Nézzük meg most már, hogy milyen eredményeket tud felmutatni a kongresszus. Az egyes előadások után a résztvevők igen aktívak voltak, minden előadást hosszantartó, heves vita követte. Ez különösen a természetföldrajzi szekcióna mondható el. Ennek ellenére, mégis a természetföldrajzi szekció túlságosan egyoldalúan, a geomorfológia kérdéseivel foglalkozott. Ez az egyoldalúság a magyar ter-

mészeti földrajz súlyos hibája, melyet minél hamarabb fel kell számolni. A külföldi delegátusok is ennek a véleménynek adtak kifejezést. A kongresszus a kijelölt fő célkitűzéseknek eleget tett. Vitás kérdések egész sorát tisztázta, és földrajztudományunknak eredményes, harcokkal telt időszakát zárta le, azt az időszakot, amikor a magyar földrajztudományok a burzsoá és geopolitikus múlttal szemben új úton, a marxizmus-leninizmus útján folytatják munkájukat.

Igen fontos pozitívuma a kongresszusnak a tudomány közeledése a gyakorlati élethez. Az Országos Terhivatal jelenlévő kiküldötte felhívta a magyar földrajztudósok figyelmét, hogy a gyakorlati életet a második öt éves terv során fokozottabban támogassák.

További eredménye a kongresszusnak, hogy igen mély kapcsolatot sikerült kiépíteni a Szovjetunió és a népi demokratikus országok földrajztudományainak képviselőivel. A kongresszus tudományos tapasztalateserének is tekinthető, mert a külföldi delegátusok hozzászólásaikkal elősegítették munkánkat, de ők is igen sokat tanultak és tapasztaltak a vitákon.

A földrajzi kongresszus egyetemünk földrajzi tanszékére nézve is igen sok eredményt hozott és sok tanulsággal járt. A kongresszus eredményeiből és hibáiból tanszékünknek tanulnia kell és további munkánkat a kongresszus szellemében kell folytatni a magyar földrajztudományok előbbreviteléért.

Az egyetemi DISZ-végrehajtó bizottság kérése az egyetem oktatóihoz!

Az egyetemi DISZ végrehajtó bizottsága pártunknak az egyetemre vonatkozó határozata alapján fordulatot akar elérni az egyetemi DISZ-szervezet munkájában. A bizottság tisztában van azzal, hogy ez a cél nem érhető el az oktató elvtársak teljes támogatása és aktív segítségével nélkül. Ezért arra kérjük egyetemünk valamennyi oktatóját, tanszékvezetőket, docens-adjunktus és tanársegéd elvtársakat, hogy közvetlenül kapcsolódjanak bele az általuk oktatott DISZ-csoport, illetve alapszervezet munkájába. Fő célkitűzésünk a csoportokban folyó politikai-tanulmányi, szervezeti munka fellendítése. A DISZ-végrehajtó bizottság meggyőződése az, hogy a DISZ-szervezetek és az oktató elvtársak közös erőfeszítésének eredményeként sikerül majd jelentős eredményt elérni az egyetemen folyó politikai és tanulmányi munkában.

Ehhez kérjük az oktató elvtársak segítségét.

DISZ-végrehajtó bizottság

Túrhetetlen fegyelmetlenség az I. évfolyamon

Október elsején gazdaságföldrajz pótelőadást tartottak az első évfolyamon. A pótelőadásra azért volt szükség, mert a földrajzi kongresszus miatt elmaradt az óra. Az előadáson 250 hallgatóból 80 nem vett részt. Úgy gondoljuk, hogy ez nem a legkedvezőbb bemutatkozása az I. évfolyamnak.

Az állami fegyelem megtartása mindenki számára kötelező és megszegői ellen a DISZ és az állami szervek a leghatározottabban fognak fellépni. Reméljük erre nem lesz szükség az I. évfolyamon. Egyben közöljük az illetékesekkel, hogy a földrajz tanszék a hiányzók részére szigorított vizsgát rendelt el.

A TDK-ról

Kétségtelen, hogy a gyakorlati élet számtalan meglepetést tartogat még azok előtt is, akik otthon vannak az elmélet vonalán. Az egyetemi oktatás keretein belül azonban nehezen oldható meg a gyakorlati oktatás. Egyetlen mód, hogy a hallgatók egyéni érdeklődésüktől hajtva jussanak el oda, hogy a gyakorlati életbe is betekintsenek. Az olyan hallgató, aki rendelkezik az elméleti felkészültség mellett bizonyos gyakorlati tapasztalattal is, egyetemi társaival szemben mérhetetlen előnyben van.

Különösen a III. évesek figyelmét hívom fel erre a tényre. Az üzemi gyakorlat során majd meggyőződnek arról, hogy mennyire más a gyakorlat.

Az eddigi évek tapasztalatai alapján a TDK munka közelebb hozta a hallgatókat a gyakorlathoz. Például a múlt évben végzett Kámán Lajos pénzügy szakos TDK dolgozata alapján nyerte meg a szakemberek tetszését. És még számos példát hozhatnék akármelyik tanszék történetéből.

A tanszékek közül egyesek eltérnek az eddigi kialakult gyakorlattól. Szerintünk nagyon helyes az, hogy például a politikai gazdaságtan tanszéken a szocializmus politikai gazdaságtanából egy-egy TDK tevékenységbe tanársegéd elvtársak is bekapcsolódnak és segítséget nyújtanak a kutatómunkába.

Bizonyos mértékig indokoltnak látjuk azt is, hogy a külker tanszéken nem lesznek TDK ülések, hanem egy tanár — egy diák rendszer bevezetésével biztosítják a tudományos munkát, tekintettel arra, hogy a gyakorlati kutatás itt nehéz, mert az adatok titkosak.

A számviteli tanszék csak a második félévben indít TDK-t.

A legaktívabb tanszék ezúttal is a pénzügy tanszék. Hat ülést tervezett, de ez a hat téma felüli a pénzügyek legnagyobb részét.

Az ipar tanszék szintén jó munkát végez ezen a téren. Munkája lemérhető abból is, hogy az összegyűjtött ülésszakra két dolgozat készült.

Örömmel tapasztalható, hogy a belkereskedelmi tanszék kiköszörülte a múltévi csorbát. Tavaly a legyengébben működött ezen a vonalon, és ma már itt is megindult a tudományos munka. Dufek elvtárs dolgozata „A mezőgazdasági termelést közvetlenül elősegítő áruk hatásáról” megnyitja a TDK ülések sorát.

A tudományos munka másodika vonala közvetlen gyakorlati. Nyolc elvtársat a Belkereskedelmi Minisztérium bevont a vendéglátóipar áráival kapcsolatos egyes problémák elemzésébe.

Bizalommal tekintünk az egyetemi tudományos munka megújítására irányuló igyekezet felé.

ŐSZI EST

A parton csendben
ülünk és lesem
a csodát.
Kezvesem
meleg kezét veszem kezembe
és mint a víz a tágrányított mederben,
még ifjú sorsunk élete
áramlik lassan szívünkben.
A lámpák, mint gyermek szemek
ragyognak ránk a partrol.
s egy ismert kedves daltól
lesz még csodásb a kép.
Hogy összenézünk, mosolygunk: —
az élet szép —
súgnánk, de minek?
Minek zavarjuk a csendet?
Szívünk lapjára már úgyis
a ház, a víz, a part
feljegyezte
az őszi pesti estet.

Gold Andor

A Béke-Világtanács titkárának látogatása a Közgazdaságtudományi Egyetemen

Az egyetem nagyelőadójának sorai lassan megteltek. A negyedéves hallgatók előkészítették jegyzeteiket, hal-kan beszélgettek egymással, s várták, hogy megkezdődjön a nemzetközi, kereskedelem politikai ismeretének előadása. Néhány percet késett az előadó, de nem ok nélkül. A tanszék kellemes meglepetést tartogatott az egyetemisták számára.

Az ajtóban megjelent — a tanszékvezető kíséretében — egy középmagas, szimpatikus arcú férfi. Valamennyien érdeklődve fordultak az idegen arc felé, s futótűzként terjedt a hír, a Békevilágtanács titkára jött el hozzánk...

Bár a társalgás — tolmács segítségével — angol nyelven történt, mégis mindenki feszült figyelemmel leste az előadót. Kinkazu Szajonzsi olyan szenvedéllyel beszélt — s látzott, hogy az emlékezés mennyire fáj — az atombomba szörnyű rombolásáról, az emberek százezreinek elpusztulásáról, Hiroshima borzalmairól, hogy mindenkit megragadott ez a szomorú hang.

Az előadó később rátért a japán ifjúság életének ismertetésére.

Természetesen, a háború visszahatása meglátszik, sajnos, még ma is — fejtette ki a gondolatot a világhírű japán békeharcos —, az ifjúság erkölcsi moráljában. A háború befejeztével két vonalon jelentkezett veszély: az egyik a nihilizmus. Ennek demoralizálta a fiatalokat, egész kis gyerekek rászoktak a cigarettázásra, nagy mennyiségű szesz-

Kinkazu Szajonzsi japán békeharcos, a Béke-Világtanács titkára

fogyasztására és a kábítószerek élvezetére. Megszaporodtak a fiatalok bűnözői, hiszen az ital könnyen bűnre visz, s csábító mindig akad és pénzre is szükségük volt. Így napirenden voltak a verekedések, betörések, sőt gyilkosságokra is sor került.

A második tényező, ami szintén bomlasztotta az ifjúság

sortait és akadályozta a helyes irányba való terelődést, az amerikai katonák jelenléte Japánban. Az amerikaiak viselkedése elképzelhetetlen.

— Önöknek fogalmuk sincs arról — mondotta —, hogy mire képesek. A szegény emberek szobáit kibérelték és oda-jártak a prostituáltakkal. S hogy az ifjúságot „neveljék”,

elvitték magukkal a fiatal gyerekeket is.

Ez ellen a káros demoralizálás ellen, természetesen a haladó erők: a háborús vérontást és gyilkolást nem akaró emberek felvették a harcot. Ennek a küzdelemnek központjában a tanárok állnak.

Beszélt a japán békeharcos az egyik középiskola sztrájkjáról is, amelyet később a fiatalok szülei munkájuk megszüntetésével támogatottak. A japán pedagógusok és értelmiségiek békét akarnak, s minden erővel harcolnak az új világháború ellen. Az értelmiség rendszeres folyóiratot ad ki, amelynek a címe: Béke, ezenkívül békeüzeneteket is osztanak ki a békeharcból kiváló embereknek.

Kinkazu Szajonzsi beszélt arról is, hogy nemrégiben Kínában járt. Amikor hazatért, az újságíróknak elmondta, hogy „Kína elvesztett öt dolgot és cserébe nyert egyet. Japánban fordítva áll a helyzet. Egy dolgot veszített el és helyette öt mást kapott. Mi ez az öt dolog: munkanélküliség, koldúsok, prostitúció, szerencsejátékok, és kábítószerek. És az, amit Japán elvesztett és Kína megnyert, a függetlenség!”

Az előadás végén Kinkazu Szajonzsi hangja erőteljesebben csengett, amikor kijelentette:

„Az öt nagyhatalmon kívül, beleértve Kínát is, van egy mindennél nagyobb hatalom, a közvélemény, s a közvélemény békét akar, s mindent meg is tesz a békéért.”

SZECSKÓ—BRAUN

Hogyan foglalkoznak a tagjelöltekkel a IV-es alapszervezetben

Az elmúlt tanév második felében egyetemünkön a párt-építési és tagjelöltnevelési munka több kívánnivalót hagyott maga után. Egyrészt a tagjelöltek felvételét nem előzte meg komoly, tervszerű előkészítés, s kevés volt az új tagjelöltek száma.

Másrészt, a már felvett tagjelöltekkel nem foglalkoztak rendszeresen, ezért akadtak gyakran egyéves tagjelöltek is, jöllehet a tagjelöltiségi idő csak hat hónap. A hibák nagy része a pártvezetőségek munkájából adódott, de nem kevésbé felelős a mulasztásokért a párttagok egésze, különösen pedig az ajánlók, akik legtöbbször azt hitték, hogy egy aláírással eleget tettek kötelességüknek.

A tag- és tagjelöltfelvétel, valamint a tagjelöltnevelés terén a múlt évben tapasztalt hibák jelentős része még ma is megvan. Ezért szükséges a pártépítő munka eredményeivel és hiányosságaival foglalkozni, a kereskedelmi kar pártszervezetében is.

A IV-es alapszervezet vezetősége a tanév elején nem sok gondot fordított, kissé elhanyagolta a tagjelöltnevelést, ezt bizonyítja többek között az is, hogy bár több mint egy hónappal előzött megkezdődött az új tanév, de itt még ma sem tudják, hány tagjelölt tartozik az alapszervezethez.

Amikor a tagjelöltek mun-

kája iránt érdeklődünk, a titkári elvtárs így válaszol: „Még nem ismerünk minden tagjelöltet”.

Nincs még tervük a tagjelöltekkel való foglalkozást illetően sem.

Igaz, hogy az alapszervezetek átszervezésével kapcsolatban bizonyos eltolódás volt tapasztalható az adminisztrációs munka irányában és ez akadályozta egy bizonyos fokig a politikai nevelőmunka és a pártépítő munka gyors kibontakozását.

A pártépítő munkát illetően a vezetőség munkájában tapasztalható hiányosságok mellett az alapszervezethez tartozó pártcsoportok némelyikében igen szép eredményekről lehet beszámolni.

Benátos Vangelisz elvtárs a külker. III/1. pártcsoport bizalmija. A csoportban két tagjelölt van: Sziklai Ede és Takács László elvtárs. Mindketten májusban lettek tagjelöltek és hozzá lehet tenni: megérdemelték. Sziklai elvtárs Rákosi-ösztöndíjas — ez már magában is igen sokat mond. Ő a csoport DISZ-szervezője. Takács elvtárs jeles tanuló, a harmad évfolyam külker. DISZ-alapszervezet vezetője tagja. A kapott feladatokat mindkét elvtárs lelkiismeretesen elvégzi. Erről a pártcsoportról elmondhatjuk, hogy

tagjelöltjei jól dolgoznak. A jó munka titka igen egyszerű: van pártmegbízatusuk — foglalkoznak velük.

Benátos elvtárs nem feledkezik meg arról, hogy mindkét tagjelöltnek ő volt az egyik ajánlója. Sziklai és Takács elvtárs mindig bizalommal fordulhat hozzá bármilyen kérdésben, a felvilágosítás soha nem marad el. Ha hibákat észlel a két tagjelölt munkájában, helyes bírálatral rávezeti őket azok kijavítására. Nagymértékben elősegíti a tagjelöltek fejlődését az is, hogy nemcsak a pártcsoportterületeken, hanem külön is foglalkoznak velük. Legközelebb például a párt szervezeti szabályzatát fogják megbeszélni. Két olyan elvtárs is van a csoportban, akiknek tagjelöltté való felvételére a közeljövőben kerül sor. A pártcsoport ezek munkáját is figyelemmel kíséri és segíti őket.

A pártépítő munka megjavításának egyik legfőbb módszere a tagjelöltekkel való rendszeres foglalkozás. Az alapszervezeti vezetőségek és pártcsoportjaink foglalkozzanak tehát többet a hozzájuk tartozó tagjelöltekkel, mint azt a külker. III/1. pártcsoportban teszik, és akkor több új, elméletileg képzett, a pártmunkában tapasztalattal rendelkező elvtárral erősíthetjük pártunkat.

EMLÉKEZÉS BARTÓK BÉLÁRA

A mikrokozmosz egy kis világ. Az ember mikrokozmosza a kapcsolatoknak az a köre, melybe beleszületik, amelyben él. Ennek a körnek a határa, kinél halványabb, kinél erősebb kontúrokkal van megrajzolva. Bartók Béla művében, a *Mikrokozmoszban*, de egész zenei munkásságában, s életművében a világ-

Bartók Béla

mindenség tükröződik, mint a gyémánt csillagásában a csillagok fénye, a nap égető energiája, s ahogy az igazgyöngykapaglóban zúg a tengerek végtelen fensége. Természetesen páratlanul egyéni bartóki megfogalmazásban.

Minden megfogja, s az ihlet és művészet szítáján átszűrve minden megmarad benne. Megragadja az élet jóságát, hogy világgá kiáltja, szembenéz a kegyetlenséggel, nevéssé teszi a rútát és áhítozik a szép után, hogy elfelejtse napi fáradsalmait.

Amíg a magyar költészetben és irodalomban megvolt az a kellő alap, melyre Ady és Babits építhettek, más a helyzet a muzsikában. Bármenyire is magyar Liszt és Erkel, muzsikájuk, ha magyar színekkel tarkítva is, beletartozik a romantika európai áramlatába. S ez az európai muzsika már kimerítette építőköveinek tartalékát: a gregoriánt, s a nyugat-európai népdalvilágát.

Bartóknak mindenekelőtt új fundamentumot kellett teremtenie, s ezt végezte el (Kodályval) népdalgyűjtő munkájában. Felhalmozta azt a mérhetetlen kincset, melynek

minden darabja gyöngyszem, s melyből felépíthette az új magyar zene fellegvárát. Aztán egy-egy népdalból, motívumból, dallamtrédéből, ragyogó kompozíciók, remekművek sora kelt életre. Miniatűrűmunkák: a mikrokozmosz darabjai, a gyermekeknek című sorozat, magyar képek, a két kép, 14 bagatell, *Síratók*, *Burleszk* stb. A nagyobb méretűek, a *Kékszakállú* (opera), a *Fából faragott királyfi* (táncjáték), a *Csodálatos mandarin* (pantomim), *Táncszvit*, *Allegro barbaro*, *Cantata profana*, vonósnyegések, hegedű- és zongoraversenyek.

S ezekben a művekben a víziók gyötrelméből fakadó vulkánai anyag, a higgadt rendező tudatosságával egyesül. Hisz a népzene dallamvilága, még nem teljes művészi anyag, az egyéniség teszi, melyen átizzik. Emiatt van szépség Bartóknak példatlan szerkesztői tudatosságra. Mégis ez a szerkesztői tudatosság merőben más a romantika mesterségbeli alúrinél, nagyszabású produktumainál. Bartók muzsikája sohasem akar a szó igazi értelmében idilli lenni. Az idill csak felület és illúziókban tanít hinni. Bartóknak nem az a fontos, hogy hogyan, hanem, hogy mit mond. Nem kerül el a problémákat, egész életműve a természeti erők és démonvilág felidézése és leigázása, mert uralkodni akar ezeken az erőkön, melyek tőle függetlenül vannak. Kemény és őszinte harc ez, telve dinamikával és disszonanciával, melyek csak az utolsó percben oldódhatnak fel harmóniává, de feloldódnak, mert hite az, hogy van célja a szenvedésnek és kinnak, mert ez teszi nemessé a jelent és reményteljessé a jövőt. Hisz a testvériség jövőjében és ez a testvériség nála nem gondtalan utópia, hanem a harcokban edződött szolidaritás.

Egy örök fiatal paraszti- és gyermeki lélek, a magasabbra vágyó, a jövőért küzdő forradalmár zenéje ez. A nagy világ megérti és magának vallja már Bartókot. Hányan vannak, mégis Magyarországon, akik Gerschwintre esküsznek, de befogják a fülüket, ha Bartókot hallanak a rádióban, vagy ha esetleg egy utcára szűrődő hegedűhangban Bartókot vélik felfedezni. Nem értem ezeket. Mennyivel fülbesszebb Gerschwint és mennyivel kellemesebb — minden értéke mellett is — mint Bartók? Semmivel. Miért nem fogadják be mégis Bartókot, miért viszolyognak sokan az ifjúság körében is, zenéje hallatára.

Egy latin közmondás azt mondja, *Ignoti non est cupido*. Ismeretlen dolgok nem ébresztenek vágyat bennünk. Meg kell ismerünk Bartókot. Ez az előfeltétele annak, hogy megszerethessük, s ne csak magunkénak valljuk, de magunkénak érezzük.

En hiszem, hogy eljön az idő — és rövidesen — amikor a fülünkbehezelt dallamokat túlharsozja az igazi, a sajátunk, a szívünk bartóki himnusza.

Tóth László

Egy szeminárium munkájáról

Huszonöt jökevdű hallgatóból áll a belker I/1. szeminárium, melynek életéről, munkájáról akarok most beszámolni.

Egriek, szentesiek, kecskeméti és soproniak vannak közöttünk, így nem nehéz megérteni, hogy eltelt egy-két hét, amíg kialakult az egységes baráti társaság. „Hát bizony szokatlan volt eleinte a légkör — mondja a beszélgetés során Kolonics Erzsé, a csoportvezető —, de most már azt hiszem, mindenki jól érzi magát, mindenkinek tetszik az élet.”

— Persze, hogy tetszik, hiszen valamennyien boldogok vagyunk, hogy felvettük — vélekedik a szőke, kékszemű, örökké mosolygó Kovács Kálmán, a szentesi Közgazdasági Technikum volt tanulója.

Az egyetem minden lehetőséget megad a tanulásra, a sportra, a művelődésre és a szórakozásra. Ennek örül a kis Vincze Klári is, aki az Alföld „hírös” városából, Kecskemétre jött, kitűnő tanulmányi eredménnyel. Boldog, mert a tanulás mellett lehet itt szórakozni is. Csontos Joli szakértettség, tavaly végzett a Reviczky-utcában. Azt mondja, hogy munkakedvvel és lelkesedéssel jött az egyetemre, de igen félt

attól, hogy nem bírja majd az iramot a középiskolásokkal. Most eloszlottak kétélyei, mert látja, mennyire gondoskodik a szakértettségéről az egyetem. Külön matematika szemináriumot szerveztek részükre, s gazdaság-történetből is külön órákat adnak számukra.

Az egyetem segítségével és támogatásával az egész csoport sokat vár a patronáló mozgalomtól is. A IV/3-as Belker szeminárium megígérte, hogy segíteni fog nekünk a tanulási nehézségek leküzdésében, hogy közösen látogattuk majd az egyes kiállítókat, közösen fogunk majd szórakozni.

A patronáló gyűlésen Rudolf László csoportvezető és a többi negyediket is megmondták, miért teszik mindent. Nem akarják, hogy mi is olyan céltalanul boljongjunk az egyetemen, mint ők elsőéves korukban. Azt szeretnék, ha mindig éreznék, van egy olyan csoport, egy olyan ismerős társaság, melyhez bármikor fordulhatunk, ahol segítséget nyújtanak a tanulásban, művelődésben őszinte baráti támogatással állnak mellettük.

Igy lesz kellemes és tartalmas csoportunk élete az egyetemen.

—E—

A kultúrosztály hírei

Az Ifjúsági Színház az 1955 —1956-os színházi évadra 10 előadásból álló bérletet bocsát ki, melyből hat az Ifjúsági, kettő a Nemzeti, egy az Operett, és egy pedig a Néphadsereg Színházban érvényes.

Az Ifjúsági Színház előadásaira bármelyik napra 40 százalékos kedvezménnyel, a többi színházba a kijelölt napokra 10 százalékos engedménnyel lehet a jegyeket megvenni az előadás előtt tíz nappal.

FEJLŐDÜNK

Kezdetben vala a telefonkönyv. Ennek fedőlapján többek között megtalálhatók a közérdekű telefonszámok is, így a mentők, bontásban: „baleset-bejelentés”, „ha nem felel”, „betegszállítás”, „kórházak közötti ágynyílvtartója”. Megtalálható itt a tűzoltóság száma is (vastagon szedve).

A fejlődés kezdeti szakaszán valamennyi tanszék, hivatal, szervezet kapott egy telefonkönyvet. Azonban a fejlődés nem állhatott meg ezen kezdetleges fokon. Tanszékünk, hivatalunk, stb. 1954-ben kaptak egy szép kivitelű körülbőlű ötvénszer hatvanöt centiméteres táblát, melyen színesformájú vörös betűkkel a „Tűzrendészeti házirendről” értesítik a dolgozókat és mindenkit, akit érdekel. Aláírva, szembeötönnön megtalálható eme táblán a Tűzoltóság és a Mentők telefonszáma is (az utóbbi bontás nélkül). A fejlődés abban is kifejezésre jutott, hogy ilyen tá-

blákkal ellátták a folyosókat és a lépcsőházakat is.

1955. szeptemberében, a fejlődés állandóságát bizonyítva, újra megjelent egy kalapácsos ember — Szilágyi elvtárs — hóna alatt táblákkal. Feladata, hogy most a fenti helyeken és minden szobában, ahol telefon van, egy kisebb táblát helyezzen el a Tűzoltóság és a Mentők telefonszámaival (az utóbbi bontás nélkül, az előbbi a „házi szabályok” elhagyásával).

Reméljük, a fejlődés nem áll meg még ezen a fokon sem. Várjuk a további táblákat. Javasoljuk, hogy legközelebb külön-külön táblán helyezze el a két telefonszámot.

Egy kérdést csupán az illetékeseknek: nem kerül ez túlságosan sokba? „Figyelő”

KINA HAT ÉVE

A régi Kínát a káprázatos Megvalósult az elnyomott milliók évezredes álma, hat éve szabadon dolgoznak és élnek. Az álmok helyébe pedig a valóság lépett, amely egyre merészebb és felfelé ívelő.

Az első öt éves tervben a kínai ipar gyors ütemben hozza be évszázados lemaradottságát és a mezőgazdaságban olyan eredményeket érnek el, amely felülmúl minden ezelőttit. Vízierőművek, gépgyárak, vegyiüzemek létesítése, mind azt mutatja, hogy a Kínai Népköztársaság elindult az iparosítás útján.

Az egész országot átfogó kulturális mozgalom megindulása, a szociális intézkedések sorozata mind arra mutat, hogy a kínai nép, most már elindult a békés építés, a boldog élet megteremtésének útján.

A Kínai Népköztársaság sikerei nemcsak a kínai nép számára jelentősek, hanem a világ valamennyi békeért vágyó népét boldogsággal töltik el.

Megkésített üdvözlés nénapodra

Anyáskám nénapodra vajh mit írjak?
Van e oly szó, mely versbe fogva
elég kamat lesz annyi kinnak,
s gyűszűnyi bor a tenger gondra?

Van e oly dal, mely eldalolva
szíved tüzeért csöppnyi láng lehet?
S kinek kincse kavics a porba,
mivel fizessek fáradt éveket?

Irjam tele hegyeknek oldalát
neved szélid, derűs betűivel,
s csillogj tőle Bükök és Ararát?

Templomot húzzak, melyben orgona
neked zenjen himnuszt, dicsőnéket?
Nem lesz elég kamatnak sem soha.

Gonosz voltam mindig, ma is maacs
mint minden gyermek büszke, léha is;
Felhőkbe szálló szárnyakat te adsz,
hogy felrepüljek mégis a napig.

Te jársz előttem; fénylő testeden
nem fog árnyékok rontó csudá hatalma
s bőli lábammal bátran léphetem
kimért utam, de vágyam mást akarna.

Látod hiába, ily konok vagyok.
Magamban járok, mint felöltött nagyok
(S) Mindennap újabb gond fakad nyomomban.
De belül kínzó féreg éget el
mi lesz velem, ha már Te nem leszel,
Ki csókol álmod homlokomba?

Tóth László

ÉLETÜNKRŐL

Az első napok izgalma
boldog várakozása, hogy mit hoz az új egyetem, lassan elműlik. Elsőéves hallgatóink már túlestek az első szemináriumokon, sőt egyesek végig tudják járnai az egész egyetemet, anélkül, hogy eltévednének a lépcsők és tantermek labirintusában.

Sokan vannak olyan első-sők, akik már most megkezdtek a komoly munkát, a sokat hangoztatott folyamatos tanulást. Most még könnyű — és őszintén ajánlom minden új társamnak — kezdje el a tanulást, hiszen itt, egyetemünkön egészen más a rendszer, mint a középiskolákban. Megszűnt a feszült rettegés, az órák alatti feleltetés, s nem lebeg Democles kardjaként fejedek felett a beszekundázás, az intó réme. Mindenkinek saját értelmére van bízva, hogy lásson neki a munkának és egyénileg, vagy kollektívan, de már most szokjon hozzá a rendszeres tanuláshoz. A jegyzetelés, a megadott kötelező és ajánlott irodalmak tanulmányozása, elolvasása, hozzásegít a szemináriumokra való alapos felkészüléshez — és ennek gyümölcseként majd a félév végén — a kiváló eredmények, szép feleletek eléréséhez.

Az I. évf. szemináriumában is

már kezdenek kialakulni a jó hozzászólók és felkészülők, akik mindig elvégzik kötelességeiket, s a tananyag alapos elsajátításával jönnek el a csoportos foglalkozásokra. De a negatív „hősök” sem hiányoznak, akik már most a lógoson törnek a fejüket, és kisebb gondjuk is nagyobb a tanulásnál. Az államfelelősök és csoportfunkcionáriusok feladata, hogy időben figyelmeztessék azokat, akik hajlamosak a lazításra — és állítsák példaképpül nekik az élenjárókat.

Látogassuk meg most az I/2-es pénzügyi szemináriumot, próbáljuk megismerni új közigazdasainkat.

Amikor először itt voltunk, a jegyzetelést — a helyes tanulási módszer kialakításának egyik alapját — tanulmányozták. Kozma Jánosné, tanársegéd elvtársnő vezetésével közösen jegyzetelték, a szocializmus közigazdasági problémáit. Ahhoz képest, hogy ebben nem volt gyakorlatuk, mégis szépen haladtak. Igyekeztek a hallgatók bátran hozzászólni. Általában a szeminárium zöme aktívan szerepelt. Voltak azonban olyanok, akiknek nehezen ment a jegyzetelés — nem csoda! A tan-szék által megadott kötelező irodalmat nem csinálták meg.

Tabula rasa!... — Mondták a latinok, s mi is feledjünk el mindent, ami a múlté, s látogassuk újra meg őket.

Ez volt az első „igazi” szemináriumok. Most már nem a jegyzetelést gyakorolták, hanem saját jegyzeteikből, s a megadott kötelező irodalom alapján készülték fel a foglalkozásra.

A termelési mód... a fejlődése... átmeneti gazdaság... repkedtek a kérdések a levegőben és egyszerre öt-hat jelentkező is volt, hogy válasz adjon.

Megszokták egymást

Összebarátkoztak. A kezdeti prionkodás, halk suttogás, már csak a múlté — és kezdenek azok a jölsimert, emlékeinkben sokáig megmaradó, heves viták is kialakulni egy-egy kérdés körül. Néha megtörténik, hogy valaki összekeveri a fogalmakat, de akkor sincs baj! Kozma elvtársnő irányításával hamarosan kijavítják a „hibás nézetet”. Itt, a szemináriumban kristályosodik ki a tudás és biztos fellépés, s higgyétek el, mindkettőre szükség van a vizsgákon.

A kötelező irodalmat most már mindenki megcsinálta. Illetve mégsem mindenki —

mert mint a szemináriumvezető elmondta — Bolla Dezső nem készítette jegyzetét.

Nehéz az első órák után hű képet festeni egy szeminárium életéről, de már most is megdicsérhetünk néhány újú közigazdászt, akik lelkiismeretes felkészüléssel és szép felelettel tűntek ki. Ilyenek: Frenken Márta, Petrus István és Radnóci János.

Az I/2-es pénzügyi szemináriumban három kitünőbb hallgató is van: Paál Teréz, Horváth Károly és Radnóci János — az ő feladatuk, hogy ugyanúgy, mint a középiskolában, itt is a tanulás élenjárói legyenek, s vigyék magukkal társaikat is.

A csoportokon belül

kezdik kialakítani a tanuló-párokat és megszervezik a kollégiumban lakók közös tanulását.

Jó lenne megszívlelni nagyon sok közigazdásznak — elsőseinknek és a többieknek is — azt, amit Plutzer István DISZ-szervező — jelesrendű, szakértettség tanuló — mondott: „naponta rendszeresen öt óra tanulás — és akkor itt az egyetemen sem lesz semmi baj!”

BRAUN JÁNOS

„Arad pedig a magyar Golgota...”

Kossuth és Arad — történelmünk egyik legnagyobb és legfájdalmasabb korszakának emlékei.

Ha Kossuthra emlékezünk — mint most, halálának 65. évfordulóján is — a szabadságunkért folytatott harcra és a népek barátságának eszméjére gondolunk — s ha az aradi

Azt mondjuk: „vértanúk”. Valóban azok-e? Azok a magyarok, horvátok, olaszok. Nem akarták megtagadni a gondolatot, akkor, sem, ha nem a saját nemzetükről volt szó, holott, ha behódolnak a Habsburg önkénynek, talán megszabadulnak a haláltól. Ők mégis a halált választották. S az egész-emberi, elvű magatartásnak olyan példája ez, amelyről mindennél többetmondóan beszél Kossuth egyik levele:

„Az ősbik keresztet iltattak az állam címerébe a vérell szerzett Magyar hazának, mely ma is ország, de nem állam.”

„Arad pedig a magyar Golgota.”

„Legyen a honzsabadság mátyujainak halálával megszentelt minden porszeme termékeny honszeretben, miszerint a polgár erények törekvése által igazolassék a magyar szabadság diadalában, a mint a hit kitűzése által igazolva lett a Keresztjén valóság diadalában, hogy a Kereszt a feltámadás jelvénye.”

„Amen!”

E sorokat irtam 1883. Martius 15-kén Arad Városának, midőn 80-dik életévem betöltésének keserű poharát a szíves megemlékezés méltó megédésit.

E sorokat ismétlem most azon szobor leplezésének alkalmára, melyet Arad Városa a Magyar Golgotán legyilkolt vértanúk emlékének szent kegyelettel emel, hogy legyen emlékeztető a hűség, a kötelesség, a Magyar

„Az ősbik keresztet iltattak állam címerébe a vérell szerzett Magyar hazának, mely ma is ország, de nem állam.”

„Arad pedig Magyar Golgota.”

„Legyen a honzsabadság mátyujainak halálával megszentelt minden porszeme termékeny honszeretben, miszerint a polgár erények törekvése által igazolassék a magyar szabadság diadalában, a mint a hit kitűzése által igazolva lett a Keresztjén valóság diadalában, hogy a Kereszt a feltámadás jelvénye.”

„Amen!”

E sorokat irtam 1883. Martius 15-kén Arad Városának, midőn 80-dik életévem betöltésének keserű poharát a szíves megemlékezés méltó megédésit.

E sorokat ismétlem most azon szobor leplezésének alkalmára, melyet Arad Városa a Magyar Golgotán legyilkolt vértanúk emlékének szent kegyelettel emel, hogy legyen emlékeztető a hűség, a kötelesség, a Magyar

„Az ősbik keresztet iltattak állam címerébe a vérell szerzett Magyar hazának, mely ma is ország, de nem állam.”

„Arad pedig Magyar Golgota.”

„Legyen a honzsabadság mátyujainak halálával megszentelt minden porszeme termékeny honszeretben, miszerint a polgár erények törekvése által igazolassék a magyar szabadság diadalában, a mint a hit kitűzése által igazolva lett a Keresztjén valóság diadalában, hogy a Kereszt a feltámadás jelvénye.”

„Amen!”

Kossuth Lajos sajátkezű levele

Haza szabadsága iránt, melyért ama megdicsőült hősök mátyuj halált haltanak.

Ha meghallja e a Nemzet a velőig ható szót, mely „Hungaria” alakjának néma ajkairól feléje zeng? Ha meghallja e?...

Kossuth Lajos volt magyar polgár.

Néhány szó az egyetemi énekkarról

Az elmúlt tanév során egyetemünk énekkara számtalan tanulóval adta komoly művészi felkészültségének. Elég csak a III. helyezésre gondolnunk, amelyet az egyetem országos versenyén ért el. Meghívás Miskolcra, Szegedre, és több nagyobb városba, ahol az előadás után felcsattanó taps újabb és újabb sikereket jelentett az énekkar-nak.

E nagyszerű eredmények után mindenki azt gondolná, hogy ebben a tanévben is lelkesen folyik tovább a munka. A tények azonban mást mutatnak. Nyoma sincs a tavalyi lendületnek. Az énekkar vezetője kénytelen elhalasztani

a próbákat, mert a tagoknak csak igen kis része jelenik meg rendszeresen. Legfeljebb a fellépések előtt jön el a tag-ság nagyobb része és így próba nélkül nem sok eredményt lehet felmutatni.

Sokan azzal érvelnek, hogy azért nincs kedvük az énekkarba járni, mert nem jó a kollektív szellem. Felmerül a kérdés, hogy ki a felelős ezért. Talán az énekkar vezetője? Hiszen mindent megtesz, hogy érdekessé, színvonalassá tegye a próbákat. Úgy gondoljuk, hogy ez sokkal inkább magukon az énekkari tagokon múlik.

Az elkövetkező időszakban

dús program áll az énekkar előtt. A zenekarral együtt betanulja Gulyás: „Fonó”-ját. Meghívást kapott a Filharmóniától a Bartók—Kodály esten való fellépésre. Így sorolhatnánk ezt tovább.

A jövőben inkább érdemes lesz énekkarba járni! Gyerekek ti is minél nagyobb számban, első- és másodéves lányok és fiúk!

November 1-től megjelenik az új mozi-bérllet, mely húsz szelvényből áll. Ebből tíz kötetű, és tíz szabadon választott előadásra érvényes.

Érdeklődni az alapszervezeti kultúrosoknál és a kultúr-osztályon lehet.

Legfrissebb hírekkel itt az Esti Budapest

A Szabad Nép székház második emeletén működik az Esti Budapest szerkesztősége. Ide visz fel négyünk az örökmozgó lift, s mikor megérkezünk, Merli elvtárs azzal fogad, hogy egy kicsit későn jöttünk, mert a munka már megkezdődött, de azért látunk és hallunk majd egy-két érdekes dolgot.

Először a belpolitikai rovatához, és a vele szorosán együttműködő hírsoporthoz megyünk. Sebastyén György elvtárs elmondja, hogy az MTI hírei ide futnak be stencilyjegyzeten, vagy a sürgősebbek telefonon.

Az anyag zömét természetesen a főváros életéről szóló értesülések alkotják, kivétel képez a külpolitikai rovat munkája, s az „Egy mondatban” rovat hírei, melyek röviden, pár szóval adnak számot a vidék lényegesebb eseményeiről.

A következő mondatát már el sem tudja kezdeni Sebastyén elvtárs, mert cseng a telefon, s elszóljátja a munka: a Negyedik Békekölcson száz-

ezer forintos főnyereményének boldog tulajdonosáról kell adatokat szereznie.

Távollettében Tausser Mária és Kalmár Sándorné elvtársnő magyarul tovább.

A cikkek egy részét előzetesen felállított heti teravál-ján írják. Ebből a heti teravál-ból készül naponta a lap-tükör, ami természetesen csak az előre kijelölhető cikkekre szól. Ezenkívül számtalan olyan friss hír, új esemény is belekerül a lapba, melyeket a lap-tükör nem tartalmazott.

Minden reggel van szerkesztőbizottsági ülés, ahol a cikkek egy részét átnezik, amelyekre pedig nem kerül sor, azt a délelőtti folyamán menet közben vizsgálják fel-ül.

A lapot fél kettőkor már nyomják és kettőkor kike-reül az árusokhoz. Előfizető nincs, a lap csak újságáruso-kon keresztül kerül az olva-sókhöz.

A szerkesztőség tagjai nem-csak egy-egy műfajban írnak,

hanem mindenki ír tervecik-keket, riportot, stb.

A szerkesztőségen kívül komoly munkát végez a széles levelezőhálózat. A beérke-ző bejelentéseket és panaszoka-t a szerkesztőség vizsgálja, elintézi, s a problémákat — ha a közönséget érintő dolo-grólról van szó, — leközi. Számos ügy nyert már ily-módon kielégítő elintézését.

Szatmári Gábor elvtárs beszélt, a külpolitikai rovat munká-járól. Három dolgoznak együtt, de tekintve, hogy a rovatvezető beteg, jelenleg rendkívül sok a munka.

12 óra, most még él, mozog az egész szerkesztőség. Nyil-nak és csapódnak az ajtók. A gépirók fején ott a fejhallga-tó, mindenki rohan, mindenki elfoglalt. Pár perc múlva azonban lejár a határidő, lemegy az utol-só anyag is a nyomdába, s pár óra múlva a pesti em-berek ezrei kapják kézhez az Esti Budapestet, ezren és ezren olvassák a legfrissebb hí-reket.

— úsz —

MEGVALÓSULÓ ÁLOM

Mindenkinek megdobbant a szíve, amikor a magyar televízió szárnybontogatásáról szóló híreket olvasta, vagy hallotta annakidején. Ez az „annakidején” tulajdonképpen csak három éve volt, s mégis, ezalatt az idő alatt sok minden történt. Igen, — ma már a hajdani „álmok” a megvalósulás küszöbéhez érkeztek.

Léderer elvtárral, az Orion-gyár kereskedelmi osztályának vezetőjével folytatott beszélgetésünk során meglevendék előttünk a küzdelmekkel, eredményekkel teli három év.

...Néhány lelkes rádiómérnök és technikus kezdeményezésére indult meg a kutatómunka. Kezdetben kis képátmérőjű készülékek létrehozásán fáradoztak. Igen ám, csak-hogy mire sikerült „kiizzadni” valamilyen készülék prototípusát, kiderült, hogy az már korszerűtlen, mivel külföldön jóval tökéletesebb kivitelezésű vevőket gyártanak... Aztán hosszas előkészületek után nagyot és merészet ugrottak, s létrehozták egy nagy, 43 cm-es képcsövű készülék prototípusát, amely már nemzetközi viszonylatban is megállja a helyét. A hiányzó, s csak külföldről beszerezhető műszerek egy részét, egész sor ötletes „fogással” helyettesítették.

Az Orion-gyár ezenkívül, a sorozatgyártás megindulásakor egy kisebb képcsövű, olcsóbb készülék gyártását is meg szeretné valósítani. De ez még nem minden. Készíteni fog-nak rádióamatőrök számára alkatrész-garnitúrákat. Főleg exportcélra fognak gyártani luxuskivitelezésű vevőkészülékeket, melyek a televízió-kívül egyesíteni fogják maguk-ban a modern technika számos vívmányát, így a rádiót, a lemezjátszót, a magnetofont. 1956-ban indul meg a sorozatgyártás. A laboratóriumi példányok sikerét természetesen a tömeggyártás határozza meg. Fontos feladat tehát a tömeggyártás minél tökéletesebb előkészítése. Még néhány hónap, és sok boldog vevőkészülék-tulajdonos élvezheti az adásokat. Persze, az örömpohárba örömcseppek is fognak vegyülni. Vajon miért? Léderer elvtárs elmondja, hogy hazavitt egy vevőkészüléket, hogy a kísérleti adásokat családja is élvezhesse. A lakók megnesztelték a „csodabogár” ottlétét, s megindult a búcsújárás. A család káné-készlete véresen megcsappant. Alig volt nyugodt percük. Végül kénytelen-kelletlen, visszavitte a készüléket a gyárba. En azonban azt hiszem, hogy a legtöbb tulajdonos boldogan

fogja élvezni olyan „mek-tár” mellett, mint a televízió. azt a néhány örömcseppet. Annál is inkább, mivel néhány év múlva a legtöbb ember saját készüléke mellett, saját kertjét szürcsölgetve gyönyörködhet a műsorokban.

A jelenlegi kísérleti előadásokat egy száz wattos adóállomások sugározza, de már készül az új. Ha ez felépül, a régi valamelyik vidéki városban állítják fel. A csehszlovákiai Fátura-hegységben nemrég kezdtek el egy nagykapacitású adóállomás építését, mely lehetővé teszi, hogy csehszlovák műsorokat is foghas-sunk.

Az „Orion” nemcsak a gyártásról szándékozik gondoskodni, hanem megszervezi a tanácsadást, valamint a szervizszolgálatot. Szerviz-kocsik fogják felkeresni az újdonsült tulajdonosokat, hogy a szerelőmunkálatokat elvégezzék, és megadják a szükséges útmutatásokat. A televíziós szakemberek nevelése már megindult. Készülnek az Orion-gyár új épületei is, ahol néhány hónap múlva felzúgnak a gépek, és megkezdik a „bűvös szekrények” gyártását.

...Igy lesz az álomból valóság.

THOMANDL ERNŐ

BEMUTATJUK...

Fürgén mozogtak az izmos lányok. A labda ott repült hol az egyik — hol a másik térfélen. Sebesen átszáguldott a háló felett — de már várta az egyik játékos — s gyorsan „leütötte” az ellenfél oldalára 12:8, csere — hangzott a bíró szava, s folytatódott tovább a játék, nem is eredménytelenül, mert a Budapesti Haladás SE női röplabda válogatottja a T. F. ellen 3:1 arányban győzött.

Ha a pályát figyeltük, feltűnt a „röpösök” között egy nyurga, magas lány, aki sebesen rárohant a labdára. Ha hátul játszott, védett, de csak akkor volt igazán elemében, amikor az „első vonalban” küzdött...

A fiatal röplabdányi göndörhajú lány

— aki szép játékával magára hívta a figyelmet — Schmidt Éva, a csapat kapitánya.

Most pedig mutassuk be Évát, aki egyetemünk negyedéves külkereskedelmi szakos hallgatója.

Tizenkét éves koromban kezdtem sportolni. Eleinte kérekpároztam, vívtam, atlétizáltam, úsztam — s aztán végérvényesen a labda rajja lettem. Hét éve röplabdázom, s nagyon szeretek játszani.

- Hogy kerültél a Haladásba?

— kérdezzük.

— A „Kinizsi Sörgyár”-ban kezdtem játszani. Elég rövid idő alatt jó eredményt értünk el. Amikor idejött az egyetemre, átigazoltam a Haladásba.

Mint minden ember, ha egy sportolóval beszél, érdeklő, hogy milyen eredményeket ért el, milyen sportmúlt áll mögötte.

Schmidt Éva erről sokat mesélhet. Alig kétévi játék után az országos válogatott keret

tagja lett. Többször játszott a Budapesti válogatottban is. 1953-ban Bulgária fővárosában jártak, s egy feledhetetlen

Schmidt Éva

len hetet töltöttek el Szófiában. Minden nyáron edzőtáborba ment, hol a Szabadsághegyre, hol pedig Tatára.

Már hétszer volt válogatott. S amikor nálunk volt az ötödik FVB szinten tagja volt a főiskolai keretnek.

- Milyen eredményeket értetek el a Budapesti Haladásban?

— Röplabda csapatunk az NB I-ben játszik. Kétszer megnyertük már a bajnokságot, sőt a népköztársasági kupáért

A magyar röplabda válogatott Szófiában, középen Schmidt Éva (balról a hatodik).

Egy jó példa

Ha rosszat látunk, kötelességünk azt megbírálni, viszont mindent el kell követni, hogy a jó példát népszerűsítsük.

Kötelességemre tartom, hogy néhány sort írjak tanuló-társamról, Grolmusz Vince elvtársról. Egyetemünkön ismert tanuló, különösen a politikai gazdaságtan szakom. A legjobbak közé tartozik, új párttag, bátran mond véleményt.

A csoportnak az volt a véleménye, hogy Grolmusz elvtárs nem vett részt a kollektív munkájában, a tanuláznál magabazárkózott és csak a maga előmenetelét nézte.

A nyár folyamán egy gyárban voltunk üzemi gyakorlaton. Számomra nagy nehézséget jelentett a dolgozat megírása, Grolmusz elvtárs azonban segítségemre sietett. Mindennapos segítségével elértem nemcsak azt, hogy a dolgozatom sikerült, hanem ezen felül sokat tanultam tőle.

A Közgazdaságon keresztül köszönöm meg fáradozását és azt a segítséget, amelyet nekem nyújtott és arra kérem, hogy ezt a jó példát, a mások támogatását és segítőiákarást fejlessze tovább, mely kiváló képességével párosulva, jó tudományos és pártmunkássá teheti.

SZTAVIDISZ TEOFIL pol. gazd. IV/2.

Természetjárók figyelme!

Október 16-án a Haladás SK és a Kereskedelmi Kar természetjáró turát tart.

Útvonal: Szentendre—Allóret—Mányoshegy—Vöröskő—Leányfalu.

Költség: körülbelül 10 forint. Találkozó: 16-án, vasárnap reggel fél 8 órakor a Margitid budai hídfő HEV állomásánál, az óra alatt.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szak szervezeti bizottságának lapja. Szerkesztő: a szerkesztőbizottság.

Felölts szerkesztő: Illés János. Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov tér 8. I. emelet 111.

Telefon: 186—850/197-es mellék. Kiadja:

a Budapesti Lapidológ Vállalat, Budapest, VIII., Blaha Lujza tér 3. Szikra Lapyomda. Budapest, VIII., Rökk Szilárd u. 6. Felölts vezető: Kulcsár Mihály.

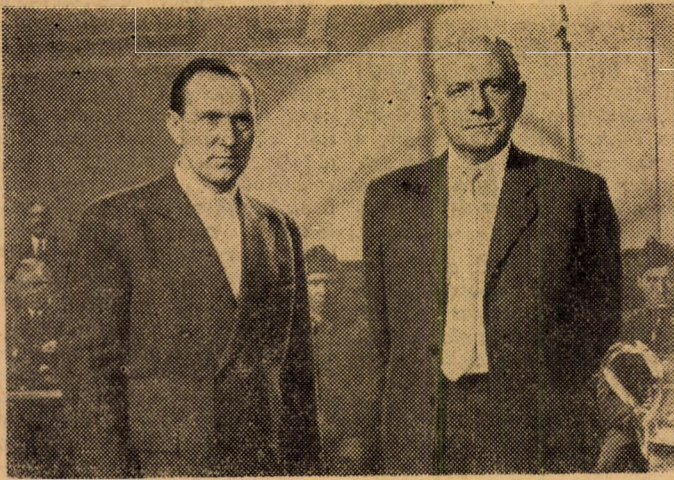
A „KÜLÖNÖS ISMERTETŐJEL“-RŐL

1942... A második világháború már javában tombol. Az imperialista Németország törekvéseit készségesen kiszolgáló Horthy-kormány új vérontásba hajszolja a magyar népet.

...Fásult, szomorú fiatalok bandukolnak a hófödte utcákon, katonaládát cipelve. Még szinte gyerekek. Mennek a frontra... Arcukon egy nemzet bánata tükröződik. És nincsen senki, aki ezekben a napokban felemelné szavát? De van. Az illegális nehéz viszonyai között minden erejét latbavetve harcol a párt. Ezt a hősies küzdelmet ábrázolja a Schönherz Zoltán emlékének szentelt film.

Várkonyi Zoltán filmrendezői tevékenységének egyik legértékesebb állomása ez az alkotás. Mint minden filmjénél, most is az embert, annak lelki világát, belső konfliktusainak fejlődését helyezi az érdeklődés gyújtópontjába.

A főhős Szabó Imrét Besenyei Ferenc kétszeres Kossuth-

Jelenet a „Különös ismertetőjel“ című filmből. Képünkön Besenyei Ferenc kétszeres Kossuth-díjas érdemes művész és Ajtay Andor Kossuth-díjas érdemes művész

díjas érdemes művész alakítja. Egész lényét áthatja az erő, a tűz, ugyanakkor azonban a legdöntőbb pillanatokban is megtudja őrizni higgadságát. Igazi vezető egyéniség.

Somogyi Erzszi Kossuth-díjas érdemes művészt már a Harag Napjából ismerjük. Itt is a főszereplő édesanyját alakítja. Gyöngéd, gyermekét féltő édesanyját ismerünk meg, aki

azonban sziklaszilárd is tud lenni. Aki megnézi a filmet, sohasem fogja elfelejteni azt a jelenetet, amikor halálraítél fiától búcsúzik. Jó néhány percig néz rá. Csak a szemé beszél, s tükrözi a lelkében dúló viharokat. Végül elcsukló hangon csak ennyit mond: „Bízske vagyok rád fiam!”

Érdekes meglepetést tartogat számunkra az egyik minden hájjal megkent nyomozót alakító Ladányi Ferenc Kossuth-díjas érdemes művész. Eddig csupa „pozitív” szerepben láttuk, ebben a filmben is nagyon jól megállja a helyét... És sorolhatnánk a többiek: Ferrari Violetta, Básti Lajos Kossuth-díjas érdemes művészt, Sinkovits Imrét, Molnár Tibort, a villanásnyi szerepében is emlékeztet nyújtó Gózon Gyula Kossuth-díjas érdemes művészt, Ajtay Andor Kossuth-díjas érdemes művészt és a többieket.

Filmművészetünk fejlődésének értékes sarkköve a „Különös ismertetőjel”.

Kritikai jegyzet

Egy bál-jegy margójára

Már több mint két hét múlt el azóta, hogy véget ért a gólyabál. A zenekar befejezte a játékot, az ifjú párok magukra terítették felöltöjüket és elindultak haza. De visszahangja — még mindig itt vibrál a levegőben — s „nyomaít” egyesek még ma is viselik. Sokszor kerül „szönyegre” a kérdés. Érdemes egy kicsit nekünk is visszaemlékezni a gólyabálra. Foglalkozzunk a bál negatív oldalával, — „megnyugtató”, hogy ez a könnyebb téma.

A kultúrósztály alapos munkát végzett. A báljegyeket szívesen árulta — boldogboldogtalannak, csak az volt a fontos, hogy megfizesse a belépődíjat (elvégre business az business!). Így aztán még a kapuban is lehetett vásárolni — hét forintért, akárkinek — belépőt.

(amely eddig erélyességéről, bátor fellépéséről volt híres), nem lehetett sehol sem találni.

Ilyen körülmények között aztán nem is csoda, — főleg miután néhány kisebb-nagyobb verekedés is lezajlott! — az a néhány közgazdász is, aki eljött, elindult haza. Pélig jó lenne, ha egyszer már közgazdászaink is eljárnának saját báljukra. Különösen a női hallgatók közül voltak kevesen, talán érzik jól magukat?

Lenn az étteremben szélesen terpeszkedtek a boroshordók. Itt mérték a „torokbőblőgetőt” és elég sokan felkeresték. A bor- és rumbóstonalagnak azétán hamar meg is lett az eredménye. Duhaj kedvvel énekeltek, ittak, — hiszen kapott itt mindenki bort mégha részegen dülöngélt, akkor is!

A kezdes idejére, vagyis inkább a műsor végére össze is jött, közel 2600 vendég.

A zenekar bemutatkozott. Sokan azt hiszik, ha

A rendezőgárda lépjen újra működésbe, szüntesse meg a jampackodást, a részeg duhajkodást, a durva verekedéseket, — és akkor egész biztosan a közgazdász bálokra eljönnek még a közgazdászok is.

— br. —

ÚJ TANÉV — RÉGI PANASZOK

Olvasóterem, vagy sétatér?!

Már az elmúlt tanévben is több probléma merült fel a hallgatók olvasótermi viselkedése körül. Diákjaink egyszerűen tudomásul vették, természetesnek tartották, hogy egy szép olvasóterem áll rendelkezésükre, és sokan úgy vélték, hogy ott szabadon „úzhetik” kisdéj játékkukat. Volt ott séta, beszélgetés, udvarlás, az olvasójegyek helyének ostromszerű megrohanása, könyvcsontkítás, sőt még könyvlopás is. Nem öltött ez állandóan veszélyes méretet, de nagyfoglalmú napok idején bizony előfordult ez is, az is. És az olvasótermi dolgozók csak a legnagyobb nehézségekkel tudták szembeszállni az ilyen rendtelenségekkel. Már pedig az olvasóterem mégsem arra való, hogy ott karhatalommal tartásák fenn a rendet, vagy hogy állandóan a csendre intsek a könyvtár látogatókat, mint a kis iskolás gyerekeket.

A nyár folyamán történtek átalakítások az olvasóteremben. Úvegfal zárja el az olvasójegyek asztalát az oda sereglőktől, szigorú bírság sújtja az olvasójegy elvesztőjét stb. Reméltük azt is, hogy az idén már fejlettebbek, okosabbak lesznek hallgatóink. Sajnos azonban panaszok már most is akadnak. **Vannak napok, amikor több mint 900 ember fordul meg az olvasóteremben.** Ez jó jel, azt mutatja, hogy diákjaink már is elkezdtek a tanulást, mert most, amikor még odakünn is szép idő van, nem gyanusíthatók azzal, hogy a jó meleg olvasóterem vonzza őket a könyvtárba. **De az ilyen nagyfoglalmú napokon bizony sokan sétáznak, vagy szállodának tekintik az olvasótermet.** A mi olvasótermünk az ország legszebb és legnagyobb olvasóterme, ez nemcsak megbecsülésre készíti látogatóit, hanem arra is, hogy a nagyságból eredő hátrányt fegyelmezettségével legyőzze. Ahol sok ember van együtt, ott mindenkinek saját magára kell ügyelnie, mert ott fokozottan zavaró a tömegmérésben fellépő suttogás, köhögés, széktohogás, jövés-menés. Vannak, akik nemcsak a feltétlenül szükséges utat teszik meg a szabad polchoz és vissza, hanem egymást látogatták, kisebb-nagyobb konferenciákat tartanak, esetleg klubdelutánt, vagy divatbemutatót. A csonkított könyvek is gyűlnek, lassan kis kiállítás rendezhetünk belőlük,

hogy mindenki okuljon: a könyv szeretetét nem úgy kell kinyilvánítani, hogy emlékül elvisszük valamelyik lapját.

Jó volna, ha diákjaink végre belátnák, elvégre 18 évet betöltött felnőtt emberek, hogy az olvasóterem nem klubhelyiség, nem is középiskolás tanulószoba — bár fegyelem ott is van! — hanem egyetemi könyvtár olvasóterme, tudományos munka hajléka, ahol a légy zümmögésének is hallhatónak kell lenni, s ahova csak az teheti be a lábát, aki a hely tekintélyéhez méltóan tud viselkedni, mint ahogy ez más könyvtárakban is így van; hogy az olvasóterem erkélyei sötétedés után nem Romeo és Julia erkélyjelenetek eljátszására valók; hogy az olvasótermi könyvtárosok nem óvónénik és nem rendfenntartó közegek; hogy ezek sokkal több tudományos támogatást tudnának nyújtani, ha nem kellene folyton figyelniük; hogy ha az asztali lámpákat ki-ki használat után eloltaná, több pénz maradna könyvvásárlásra, hogy a az olvasók türelmesen és rendezetten jönnének, hamarabb kapnának helyszámot; egyáltalában jó volna, ha hallgatóink tudomásul vennék hogy nem általános iskolások, hanem egyetemi hallgatók, akikre pár év múlva felelős munka vár, melyre kellő komolysággal kell felkészülni.

Végezetül egy tapasztalatról szeretnék beszámolni. Egyik ködös napon végigmentem a homályos könyvtár folyosón, ahol egy diák böngészte a táblára kitett Szabad Népet. Meggyújtottam a villanyt, melynek kapcsolóját ugyan ő is láthatta volna, de az még a kisebb hiba, hogy nem volt elég élelmes, de mikor látta, hogy felgyullad a fény, és hogy neki gyulladt fel — közel s távolban nem lévén senki más — olyan mérhetetlen csodálkozással nézett rám, valami köszönéscélre beborogott, de úgy csodálkozott, mintha a világ legkülönösebb dolga lenne, hogy valaki csak egy mozdulatnyi szíveséget is tesz neki. Szomorú dolog, ha ezen meglepődik valaki, ha a segítséget nem tartja természetesnek. **Jó volna, ha diákjaink nem találnák különösnek a figyelmet, a segítő szándékot. Akkor egymással is törődjenek. És akkor az olvasóterem rendjéről sem kellene beszélni.** Mert ahol nincs baj, ott nem kell a szót szaporítani.

D.

SPORTHÍREK

Egyetemünk röplabda-csapata az őszi idényben hosszú vereségsorozat után úgy állt, hogy nem kerülheti el a kiesést. Az utolsó mérkőzés volt még hátra és ezen győzni kellett. A csapat minden tagja átértékelte a mérkőzés sorsdöntő jellegét és nagy küzdelem után 3:2 arányban győztesen hagyták el a pályát a Sörgyár csapata ellen. Így tíz ponttal a tizedik helyet foglalták el és elkerülték a kiesést.

Labdarúgóinknak is szükségük volt három mérkőzésre, hogy jó formába lendüljenek. Mérkőzésről mérkőzésre javultak és harmadszorra az EKISZ együttese ellen 1:1 arányú döntetlen eredményt értek el.

Ezek után további javulás volt várható. A következő mérkőzést a Középlettervező csapata ellen játszották. Csapatunk (Bakó, Szendrői, Hegedűs, Pintér, Kovács I., Kovács K., Batta, Hágelmayer, Nagy, Galgóczy, Balogh) nagy iramú mérkőzésen 3:2 (1:1) arányban győztesen került ki az összecsapásból. A gólokat Batta, Galgóczy és Balogh lőtték. A csapat lelkesedésére jellemző az, hogy a második félidő 16. percétől kezdve létszámban tíz főre lecsökkenve,

1:1-es játéklásról a maga javára fordította a mérkőzés sorsát.

Sajnos, a megkezdett jó játékot labdarúgóink nem tartották meg, mert a következő mérkőzésen a tifuzoltástól legyengülve, betegnek kellett kiállniuk és — ilyen körülmények között érthetően — 7:1 arányban elvesztették a mérkőzést.

Ceglédi J. egyetemünk negyedéves pénzügy-szakos hallgatója a közelmúltban több külföldi atlétikai versenyen képviselte hazánk színeit. Zágrábban 1500 méteren a dán Nielsen mögött a második helyen végzett. Nem sokkal ezután indult a bukaresti nemzetközi versenyen is.

Kilián György emlékverseny

Amint a múlt számunkban közöltük, az emlékversenyen egyetemünk is részt vesz. Meg is kezdődtek már a házbajnokság küzdelmei. Az évfolyamok egymással körmérkőzést játszanak és így döntik el az első helyezést labdarúgásban. Ugyanígy mérkőznek a dolgozók is karonként. A két csoport első helyezettje játssza le majd a döntőt a házbajnokságért.

Eddigi eredmények:
Negyedévfolyam—Harmadévfolyam 5:5 (3:3).

Szorgalmas sportmunkájának eredménye az a kitüntetés, hogy részt vehetett a második világháborúban elhunyt nagy német atléta, a 800 méteres síkfutás volt világrekordere: Rudolf Harbig tiszteletére október 9-én Drezdában rendezett emlékversenyen, amelynek során a német Herrmann mögött 2:24.8 mp-es nagyszerű idővel a 2. helyen végzett.

Általános Közgazdasági Kar—Ipari Kar 3:2 (1:1).
Még e héten elkezdődnek az egyetemek közötti válogatott labdarúgó-mérkőzések is. Csapatunk először a Színművészeti Főiskola válogatottjával játszik.

Atlétikában október 14-én kerül sorra a Mező utcai sportpályán az atlétikai házi verseny a már közölt férfi és női versenyszámokban. A részletes műsorszámjegyzékét a hirdető táblákon közölni fogják.

Hallgassuk meg mi is a büfét

Sokat panaszkodtunk már a büfére, hallgassuk meg most mi a büfé dolgozóinak panaszát. Az elmúlt hónapban komoly nehézségek voltak az áruellátással. Szinte minden nap későn érkezett a Büfévállalat kocsjai. Ezért sokszor 11 óráig sem volt lángos, péksütemény, stb. Tehát az áruhiány elsősorban a Büfévállalat rossz munkájából adódott. Reméljük, az elmúlt hónap hibájából okulva, javulás áll be a szállítási munkájába.

A sőtartó ügyben, amit egy régebbi számunkban hiányoltunk, a válasz az, hogy a sőtartó már több esetben elűnt, és nem tudják állandóan újjal pótolni. Ezenkívül panaszokdnak a büfé dolgozói, hogy a feketekávé poharak és kanalak havonta nagymennyiségben tűnnek el. Különösen sok hiány mutatkozik pohárból és kiskanalakból, egy-egy bál után. Ez nagyban akadályozza tevékenységüket, s kérik a hallgatókat, segítsék elő jobb munkájukat azzal, hogy leplezzék le azokat, akik elulajdonítják a büfé felszerelési tárgyait.

ŐSZI TÚRATERV

6. November 5—6—7—8—9. Zempléni hegység.
Költség, kb. 200.— Ft.
7. November 13. Budai hegység.
Hüvösvölgy—Hármashatárhegy—Csúcshegy—Rókahegy—Jegenye-völgy—Kerekegy—Zsiroshely—Nagykovácsi.
Költség kb. 5.— Ft.
8. November 20—21. Pilis-hegység.
Holdvilág-árok—Lajosforrás—Dobogókő—Rámaszakadék—Dömös. Költség körülbelül 15.— Ft. (Alvás Ságvári turistaház.)
9. December 10—11. Börzsöny-hegység.
Diósjenő—Királyháza—Kemenec—Csóványos—Hídeghely—Szokolya. Költség körülbelül 30.— Ft. (Alvás: Királyháza.) (A közölt költségek utazási és szállásköltséget jelentenek.)
Közügdász Haladás Sportkör természetjáró szakosztály.

A görög szabadságharcosok még ma is börtönben szenvednek, mert felemelték szavukat az igazság mellett

TÖRD A FEJED

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10					11			
12			13		14		15	
16			17		18		19	
20			21		22			
23					24			
	25			26		27		
28	29		30	31		32		33
34		35		36			37	
38			39			40		
41								

Vízszintes:

1. A „Különös ismertetőjel” egyik főszereplője, 10. Kitüntetés, 11. Végtagja, 12. Hímkecske — visszafelé, 13. Lel — keverve, 15. Közlemény, 16. Erem eleje és vége, 17. Arra

felé, 19. Rónai Nándor, 20. Fej — népiesen, 21. Fedd, 23. Egyik fele, 24. Ilyen sáv is van, 25. Diplomáciai testület, 27. Tata fele, 28. Ilyen lap is van, 30. Vég nélküli igené! 33. Igen — oroszul, 34. Román

pénz, 36. OFA, 37. Folyékony, 38. Orosz női név, 40. Merre, 41. Nemzeti Színházunk műsorán szerepel (6. kockába két betű).

Függőleges:

1. Nagysikerű olasz film, 2. Elektromos..., 3. Var, 4. Takács Mária, 5. Balatonmenti fürdőhely, 6. Ajak — mássalhangzó, 7. OEH, 8. Sajt oroszul, 9. A Nemzeti Színház egy másik műsorán lévő darabja (utolsó kockába két betű), 13. Éneklő hang, 14. Patakocská — ékezethibával, 17. Ilyeh szél is van (népiesen), 18. Mezei munkás, 20. Takar, 22. Névtű, 26. ...hanem lenn (utolsó kockába két betű), 29. Nemcsak én, 31. Menni — angolul, 32. Nem holnap, 33. Vég nélküli divat, 35. Jelt ad, 37. Tudomány, amit az egyetemen is tanítanak, 39. AV, 40. Lőerő jele.